

SCHRIJFOPDRACHTEN

Eet je goed? Beweeg je goed?

Meester Warre
www.meesterwarre.be
@meester_warre
Meester Warre

Mijn lichaam geeft me tips!

Uitleg voor de leerkracht

Bij deze schrijfopdracht kruipen de leerlingen in de huid van hun eigen lichaam. Ze stellen zich voor dat hun lichaam kan praten en hen tips geeft om gezond te blijven. Vanuit het perspectief van hun lichaam schrijven ze een kort tekstje met gezonde raadgevingen. De leerlingen denken na over gezonde voeding, voldoende beweging, water drinken, rust nemen en zorg dragen voor hun lichaam. Ze leren hun kennis omzetten in begrijpelijke tips en formuleren deze in volledige, duidelijke zinnen.

- **Oriënteren:** de leerlingen ontdekken wat gezonde tips zijn.

  Bespreek klassikaal wat je kunt doen om je lichaam gezond te houden. Haal de kennis over de voedings- en bewegingsdriehoek opnieuw op. Bespreek het belang van gevarieerd eten, voldoende water drinken, dagelijks bewegen en voldoende rust nemen. Vraag de leerlingen wat hun lichaam nodig heeft om goed te kunnen functioneren. Vertel vervolgens dat ze zich voor deze schrijfopdracht voorstellen dat hun lichaam kan praten en hun persoonlijke tips geeft.

- **Voorbereiden:** de leerlingen verzamelen ideeën voor hun tips.

  Laat de leerlingen nadenken over wat hun lichaam hen zou aanraden. Ze verzamelen eerst enkele kernwoorden of ideeën over gezonde voeding, beweging, rust en lichaamsverzorging. Bespreek eventueel enkele voorbeelden, zoals water drinken wanneer je dorst hebt, gevarieerd eten, buiten spelen en voldoende slapen. De leerlingen kiezen minstens vijf tips die ze in hun tekst willen verwerken.

- **Uitvoeren:** de leerlingen schrijven hun tekst.

  Laat de leerlingen een kort tekstje schrijven vanuit het perspectief van hun lichaam. Ze beginnen met een aanspreking en schrijven vervolgens minstens vijf gezonde tips in volledige zinnen. Ze proberen bij sommige tips ook uit te leggen waarom ze belangrijk zijn. Stimuleer hen om hun tekst een persoonlijke en creatieve toets te geven, alsof hun lichaam echt tegen hen praat. Laat hen hun tekst nalezen en controleren op hoofdletters, leestekens en spelling.

- **Reflecteren:** de leerlingen beoordelen hun schrijfwerk.

  Laat de leerlingen hun tekst nalezen aan de hand van een checklist. Ze controleren of ze minstens vijf gezonde tips hebben gegeven, of hun zinnen duidelijk zijn en of hun tips passen bij wat ze tijdens het thema hebben geleerd. Laat enkele leerlingen een tip voorlezen aan de klas. Bespreek welke tips de klasgenoten nuttig of verrassend vinden.

Oriënteren

Om gezond te blijven, moeten we goed voor ons lichaam zorgen. Maar hoe doen we dat? Bekijk samen met de klas de voedingsdriehoek en de bewegingsdriehoek. Denk na over wat je al weet over gezonde voeding, voldoende bewegen en rusten. Maak bij elke driehoek een woordspin.

gezonde voeding

gezond bewegen

Voorbereiden

In deze fase verzamel je zoveel mogelijk informatie over gezond eten en bewegen. Deze informatie kan je later gebruiken om jouw tips te formuleren.

Stap 1 – kleur twee tips uit de woordspinnen.
In de vorige fases schreef je enkele tips bij de woordspinnen. Kleur twee goede tips over gezond eten en twee tips over voldoende bewegen. Noteer ze hieronder in een mooie zin.

Gezonde voeding

TIP 1: ……

TIP 2: ……

Voldoende bewegen

TIP 1: ……

TIP 2: ……

Stap 2 – voeg zelf nog één tip toe.
Denk zelf nog even na over een goede tip dat past bij gezonde voeding en bij voldoende bewegen. Noteer ze hieronder.

Gezonde voeding

……

Voldoende bewegen

……

Uitvoeren

Je hebt nu voldoende tips verzameld om goed voor je lichaam te zorgen. Nu schrijf je een tekst waarin jouw lichaam zelf aan het woord is. Het lichaam vertelt jou wat je kunt doen om gezond te blijven. Volg onderstaande stappen bij het schrijven van jouw tekst:

- **Stap 1 – de aanspreking**
  Het lichaam spreekt jouw aan. Begin je tekst met 'Hallo …' of 'Dag …'.

- **Stap 2 – de inleiding**
  Het lichaam stelt zichzelf voor en zegt dat het tips wil geven om gezond te leven.

- **Stap 3 – de tips**
  Schrijf minstens vijf tips in volledige zinnen. Gebruik hiervoor woorden zoals: ten eerste, ook, daarnaast en tot slot.

- **Stap 4 – de afsluiting**
  Eindig met een leuke zin en een passende groet.

De gezonde tips van mijn lichaam!

……

……

……

……

……

……

……

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Reflecteren

Lees je tekst nog eens rustig door. Controleer of je alles goed hebt gedaan.

	Dit ging goed. Dit kan ik al.
	Dit vond ik moeilijk. Hier had ik hulp bij nodig.
	Dit kan ik nog niet goed. Hier moet ik de volgende keer op letten.

	Ik verzamelde goede ideeën ter voorbereiding van mijn schrijfopdracht.
	Ik schreef een aanspreking en een afsluiting.
	Ik liet mijn lichaam zelf aan het woord.
	Ik schreef minstens vijf tips om goed voor mijn lichaam te zorgen.
	Ik legde bij de tips uit waarom ze belangrijk zijn.
	Ik schreef volledige zinnen.
	Ik gebruikte hoofdletters en leestekens.

Een gesprek met de 112

Uitleg voor de leerkracht

Bij deze schrijfopdracht kruipen de leerlingen in de rol van iemand die getuige is van een ongeval en hulp inschakelt via het noodnummer 112. Ze kiezen een situatie waarin iemand hulp nodig heeft en schrijven een telefoongesprek uit tussen zichzelf en de operator van de noodcentrale. Daarbij leren ze belangrijke informatie over een noodsituatie duidelijk en begrijpelijk overbrengen. Ze oefenen met het formuleren van antwoorden in volledige zinnen en passen hun kennis over het noodnummer 112 toe in een fictieve situatie.

- **Oriënteren:** de leerlingen ontdekken welke informatie belangrijk is bij een noodoproep.

  Bespreek klassikaal wanneer je het noodnummer 112 belt en welke informatie de operator nodig heeft. Herhaal de vier belangrijke vragen: Wat is er gebeurd? Waar is het gebeurd? Wie is het slachtoffer? Hoe is de situatie nu? Bespreek kort hoe een gesprek met de operator verloopt. Vertel vervolgens dat de leerlingen zich voor deze schrijfopdracht voorstellen dat ze getuige zijn van een ongeval en telefonisch hulp moeten inschakelen.

- **Voorbereiden:** de leerlingen kiezen een provincie en verzamelen informatie.

  Laat de leerlingen een situatie kiezen waarin iemand hulp nodig heeft. Ze denken na over wat er gebeurd is, waar het ongeval plaatsvond, wie het slachtoffer is en hoe de situatie op dat moment is. Ze noteren de belangrijkste informatie in kernwoorden. De leerlingen gebruiken deze voorbereiding om straks passende antwoorden te formuleren op de vragen van de operator.

- **Uitvoeren:** de leerlingen schrijven en ontwerpen hun reisbrochure.

  Laat de leerlingen een telefoongesprek uitschrijven tussen zichzelf en de operator van de noodcentrale. De vragen van de operator staan al op het werkblad. De leerlingen bedenken zelf de antwoorden die passen bij hun gekozen situatie en vullen het gesprek aan met enkele eigen zinnen. Stimuleer hen om duidelijke, volledige zinnen te schrijven en ervoor te zorgen dat de operator voldoende informatie krijgt. Laat hen hun gesprek nalezen en controleren op hoofdletters, leestekens en spelling.

- **Reflecteren:** de leerlingen beoordelen hun reisbrochure en geven elkaar feedback.

  Laat de leerlingen hun telefoongesprek nalezen aan de hand van een checklist. Ze controleren of ze de vier belangrijke vragen beantwoord hebben, of hun antwoorden duidelijk zijn en of ze een samenhangend gesprek hebben geschreven. Laat enkele leerlingen hun gesprek voorlezen of per twee naspelen, waarbij de ene leerling de beller speelt en de andere de operator.

Bespreek kort waarom het belangrijk is om bij een echte noodoproep rustig te blijven, duidelijk informatie te geven en de instructies van de operator te volgen.

Oriënteren

112 is het Europese noodnummer. Je kunt dit nummer bellen wanneer iemand dringend hulp nodig heeft door bijvoorbeeld een ernstig ongeval of een brand. In deze fase bekijken we waarvoor je de 112 kunt bellen en hoe een noodoproep verloopt.

Wat is de 112?

Waarvoor kan je de 112 bellen?

……

……

Kan je een voorbeeld geven van een situatie waarbij er dringend hulp nodig is?

……

……

Kan je de 112 bellen omdat je je huiswerk niet begrijpt? Waarom (niet)?

……

……

Zo bel ik naar de 112!
Bekijk het filmpje en beantwoord de vraag.

Wat moet ik zeker vertellen aan de operator? Noteer de 4 belangrijkste vragen.

1. ……..
2. ……..
3. ……..
4. ……..

Voorbereiden

Kies nu een situatie waarin iemand hulp nodig heeft. Lees de situatie goed en denk na over wat er gebeurd is. Beantwoord daarna de vier vragen die een operator kan stellen. Schrijf je antwoorden voorlopig in kernwoorden. Je hoeft nog geen volledige zinnen te maken.

Stap 1 – kies een situatie
Kies een situatie en lees deze.

Kaartje 1 – ongeval op een kruispunt.

Je wandelt naar school en ziet op een kruispunt twee fietsers tegen elkaar botsen. Eén fietser ligt op de grond. De man is 35 jaar en hij is wakker, maar heeft een hoofdwonde en voelt zich duizelig. De andere fietser staat naast hem en is erg geschrokken. Je belt 112.

Kaartje 2 – brand in een woning.

Je speelt buiten met enkele vrienden wanneer je rook uit het raam van een huis ziet komen. Je hoort een oude dame roepen vanuit de woning. Je weet niet of er nog andere mensen binnen zijn. Je blijft op een veilige afstand en belt 112 om de brandweer en hulpdiensten te waarschuwen.

Kaartje 3 – verwarde man in het bos.

Je maakt met je gezin een wandeling in het bos. Een man van 67 jaar oud komt naar jullie toe en vertelt dat hij gevallen is op een afgelegen pad. Hij heeft veel pijn aan zijn been en kan niet meer verder wandelen. Hij weet niet precies waar hij zich bevindt. Hij klinkt een beetje in de war. Je belt de 112 om hulp te vragen en probeert de locatie zo goed mogelijk uit te leggen aan de hand van zaken die je ziet.

Kaartje 4 – kind vast in de lift.

Je bent op bezoek in een appartementsgebouw. Plots hoor je iemand roepen vanuit de lift. Een kind van 8 jaar oud zit vast in de lift en kan de deuren niet openen. Het kind is bang en huilt. Je belt de 112 om te vragen wat je moet doen.

Stap 2 – beantwoord de vragen.
Wanneer je de 112 belt, is het belangrijk dat je antwoord kan geven op enkele belangrijke vragen. Beantwoord deze vragen met de informatie uit de gekozen situatie. Dit mag nu nog in kernwoorden.

Wat is er gebeurd? ……

Waar is het gebeurd? ……..

Wie is het slachtoffer? ……

Hoe is de situatie nu? ……

Uitvoeren

Tijd om jouw telefoongesprek met de operator van de noodcentrale te schrijven. Gebruik hiervoor de belangrijkste vragen én de antwoorden uit de situatie die jij koos. Schrijf bij elke vraag een duidelijk antwoord in een volledige zin. Zorg ook voor een mooie afsluiting.

De aanspreking en de eerste vraag van de operator zijn al gegeven.

OPERATOR: Hallo, met de noodcentrale. Wat is er gebeurd?

IK: ……

……

OPERATOR: ……

IK: ……

……

OPERATOR: ……

IK: ……

……

OPERATOR: ……

IK: ……

……

OPERATOR: ……

IK: ……

……

Reflecteren

Lees je telefoongesprek nog eens rustig door. Controleer of je alles goed hebt gedaan. Denk dan even na over wat goed ging en wat je moeilijker vond.

	Dit ging goed. Dit kan ik al.
	Dit vond ik moeilijk. Hier had ik hulp bij nodig.
	Dit kan ik nog niet goed. Hier moet ik de volgende keer op letten.

	Ik koos een situatie en bereidde mijn gesprek voor.
	Ik beantwoordde de vier belangrijke vragen van de operator.
	Ik zorgde voor een gepaste begroeting op het einde van het gesprek.
	Ik gebruikte volledige en duidelijke zinnen.
	Ik gebruikte hoofdletters en leestekens.
	Ik zorgde ervoor dat mijn brochure netjes en overzichtelijk is.

De veiligheidsdetectives

Uitleg voor de leerkracht

Bij deze schrijfopdracht kruipen de leerlingen in de huid van echte veiligheidsdetectives. Ze onderzoeken een situatie waarin verschillende gevaren aanwezig zijn. Ze leren onveilige situaties herkennen, leggen uit waarom ze gevaarlijk zijn en formuleren adviezen om ongelukken te voorkomen. Daarbij passen ze hun kennis over veiligheidspictogrammen en veilig handelen toe. De leerlingen zetten hun ideeën om in duidelijke, volledige zinnen en oefenen met het schrijven van korte adviezen.

- **Oriënteren:** de leerlingen ontdekken hoe ze een onveilige situatie kunnen herkennen.
  Bespreek klassikaal wat een situatie onveilig kan maken. Toon enkele voorbeelden van veiligheidspictogrammen en laat de leerlingen vertellen wat ze betekenen en waarvoor ze waarschuwen. Bespreek herkenbare situaties, bijvoorbeeld een natte vloer, een hete kookpot of een elektrisch toestel in de buurt van water. Vraag de leerlingen welke gevaren ze zien en wat er kan gebeuren als iemand niet voorzichtig is. Vertel vervolgens dat ze voor deze schrijfopdracht als veiligheidsdetectives op zoek gaan naar gevaren en advies geven om ongelukken te voorkomen.

- **Voorbereiden:** de leerlingen onderzoeken een situatie en verzamelen ideeën.
  Geef de leerlingen een situatie waarin verschillende gevaren voorkomen. Laat hen de situatie aandachtig bekijken en alle onveilige elementen zoeken. Ze noteren in kernwoorden wat er gevaarlijk is en waarom. Vervolgens bedenken ze bij elk gevaar een tip om de situatie veiliger te maken. Stimuleer hen om de veiligheidspictogrammen die ze tijdens het thema leerden herkennen, te gebruiken wanneer dat passend is.

- **Uitvoeren:** de leerlingen schrijven hun adviezen uit.
  Laat de leerlingen een korte tekst schrijven waarin ze hun bevindingen als veiligheidsdetective voorstellen. Ze geven hun tekst een passende titel en beschrijven welke gevaren ze ontdekt hebben. Bij elk gevaar formuleren ze een duidelijk advies om een ongeluk te voorkomen. Stimuleer hen om volledige zinnen te schrijven en hun adviezen concreet te formuleren. Laat hen hun tekst nalezen en controleren op hoofdletters, leestekens en spelling.

- **Reflecteren:** de leerlingen beoordelen hun spannende verhaal en geven elkaar feedback.
  Laat de leerlingen hun tekst nalezen aan de hand van een checklist. Ze controleren of ze de gevaren duidelijk beschreven hebben, bij elk gevaar een passend advies gaven en volledige zinnen gebruikten. Laat enkele leerlingen hun bevindingen delen met de klas. Bespreek samen welke adviezen het nuttigst zijn en hoe je met kleine aanpassingen een situatie veiliger kunt maken.

Oriënteren

Vandaag worden jullie echte veiligheidsdetectives! Een goede detective kijkt aandachtig rond en ontdekt dingen die anderen soms niet opmerken. Overal kunnen gevaren schuiven. Denk maar aan een hete kookpot, een natte vloer of een elektrisch toestel in de buurt van water. Gelukkig kunnen we veel ongelukken voorkomen door voorzichtig te zijn en de juiste veiligheidsregels te volgen.

Wat is er onveilig aan deze situaties? Schrijf op.

……

……

……

……

……

……

Welke pictogrammen herken je? Schrijf van 4 pictogrammen de betekenis op.

1. ……..

   ……..

2. ……..

   ……..

3. ……..

   ……..

Voorbereiden

In deze fase bereid je je voor op de schrijftaak. Je noteert tips bij onveilige situaties en bekijkt hoe je de situatie veiliger kan maken. Nu mag je dit nog doen aan de hand van kernwoorden.

Stap 1 – noteer een veiligheidstip.
In de vorige fase zag je enkele onveilige situaties. Nu is het aan jou om bij elke situatie een tip te geven. Hoe kan je de situatie veiliger maken? Noteer.

……

……

……

……

……

……

Stap 2 – kies een onveilige situatie voor jouw schrijftaak.

Bij deze stap kies je een onveilige situatie die je gebruikt voor de schrijftaak. Bekijk de afbeeldingen hieronder en kruis aan met welke situatie jij aan de slag wil gaan.

☐

☐

☐

Stap 3 – analyseer de gekozen situatie.
Wat is er onveilig op de situatie die je koos? Ga op zoek naar minstens twee onveilige situaties en geef telkens een tip om de situatie veiliger te maken?

Eerste onveilige situatie en de tip.

……

……

……

Tweede onveilige situatie en de tip.

……

……

……

Derde onveilige situatie en de tip.

(niet verplicht)

……

……

……

Uitvoeren

Je voorbereiding is klaar! Nu is het tijd om jouw werk als veiligheidsdetective uit te schrijven. Gebruik de kernwoorden uit de vorige fase. Schrijf in mooie, volledige zinnen op wat er onveilig is op jouw afbeelding. Vertel daarna bij elk gevaar hoe je de situatie veiliger kunt maken.

De veiligheidsdetective geeft tips!

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

Reflecteren

Je tekst is klaar. Tijd om jouw werk te controleren. Lees je tekst nog eens rustig door. Heb je alle gevaren duidelijk beschreven? Heb je bij elk gevaar een goede tip gegeven? Controleer ook of je mooie, volledige zinnen hebt geschreven? Denk daarna even na over je opdracht. Wat ging goed? Wat vond je moeilijk?

	Dit ging goed. Dit kan ik al.
	Dit vond ik moeilijk. Hier had ik hulp bij nodig.
	Dit kan ik nog niet goed. Hier moet ik de volgende keer op letten.

	Ik beschreef minstens twee gevaarlijke situaties.
	Ik gaf bij elk gevaar een tip om de situatie veiliger te maken.
	Ik gebruikte volledige en duidelijke zinnen.
	Ik gebruikte hoofdletters en leestekens.
	Ik controleerde mijn spelling.